אגרות הראי"ה – כרך א' – אגרת נוספות ו

תמצית האגרת

תאריך ומקום: (תרס"ד – ירושלים)
נמען: מאת האדר"ת אל הרב קוק

האדר"ת שמח על פעולת הרב קוק בראשון לציון, ומספר על התרגשותו בביקורו שם, כשראה את פרי עבודת האיכרים. האדר"ת מעודד את מאמצי הרב קוק לעשות שלום בין המפלגות, אבל מזהיר מ'גונבי הדעת' ומאנשים שחותרים תחתיו. האדר"ת מסכים לדבריו על תרומות ומעשרות מזרע של נכרי.

עיקרי הדברים

- פעולת הרב קוק בראשון לציון.
- אזהרה מגונבי דעת.
- תרומות ומעשרות מזרע נכרי.

נוסח האגרת עם ביאור

בגרסה זו משולב ביאור בתוך נוסח האגרת. הביאור מופיע כך: [בסוגריים מרובעים, באות קטנה ועל רקע תכלת] *והוא אינו חלק מלשון האגרת.*

ב"ה[1], (עה"ק[2] ירושלים ת"ו[3], שנת תרס"ד[4]). אור צום הרביעי [י"ז בתמוז (על פי זכריה ח, יט)] יהפך ב"ב[5] לשו"ש[6].

שלו'[7] שלו' לכ'[8] ח' הגנ"י[9] שי'[10] לאו"ט[11] ענ"ב[12] מנב"ת[13] תחי'[14] עבו"ב[15] יגדלום בכל הטוב לתוחומעש"ט[16].

---

1 ב"ה – ברוך השם
2 עה"ק – עיר הקודש
3 ת"ו – תבנה ותכונן
4 תרס"ד – השנה תרס"ד (1903/1904)
5 ב"ב – בני ביתו
6 לשו"ש – לששון ולשמחה
7 שלו' – שלום
8 לכ' – לכבוד
9 הגנ"י – הגאון נרו יאיר
10 שי' – שיחיה
11 לאו"ט – לאורך ימים טובים
12 ענ"ב – עם נות ביתו
13 מנב"ת – מנשים באהל תבורך
14 תחי' – תחיה
15 עבו"ב – עם בנותיה ובניה
16 לתוחומעש"ט – לתורה ולחופה ולמעשים טובים

התמהמהתי כל השבוע לגודל החום אשר כבד עלי הכתיבה, ל״ע[17], ובשגם כתב ענינים אחדים ולדבר עם אחרים, מה שאינו בידי. חפצתי להתראות עם הרה״ג[18] ר״ל משניפישאק שי׳ לאוי״ט, ולא בא לביתי בימים האלו, ולקרוא לו חוששני מפני כת״ר[19] היקר לי מאוד. לדבר עם הגרש״ס[20] [הרב שמואל סלנט, רבה של ירושלים] נ״י[21] בעצמי א״א[22] לי ל״ע, ועכבתי עד שיבא איש סודו, שאנו מוסרים דברינו זל״ז[23] על ידו, והוא באמת יקר ונעלה ונאמן מאוד, וכתבתי בזה מה שמסר לי להשיב אחרי שהעתיק ממכתבו דמר על כל המאורע.

שמחתי מאוד מנסיעתו ופעולתו במושב (ומדוע לא נאמר עיר, וכן על כל המושבות, [כלומר: ראשון לציון ראויה להיקרא עיר ולא "מושב"] כאשר יתענג לראותם אידי״ש[24]) רל״צ[25]. כמוהו כמוני ראיתי בהיותי אצלם בי״ד[26] אלול תרס״ב[27], כי ישמעו לכל אשר נאמר עליהם. אין די באר שמחת לבבי וששון נפשי בשני הימים שהייתי בדרכי ובשבתי שם, אין לתאר כמה נזולו דמעי גיל מעיני מרוב עליצות נפשי, אשר בחס״ד[28] זכיתי לראות כי הגפן יתן פריו מעמל אחינו, שמסרו נפשם לעבודת אה״ק[29] לעבדה ולשמרה, וביחוד בשמרם החובות התלויות בארץ, כדת של תורה. ואשרי חלקו של כ״ג[30] שי׳, שנפל לו בנעימים לפקח על איסורי ערלה וכלאים ולקיים הכל כמצווה ומוזהר עלינו. בשנה הראשונה לבואי פה חשבתי ליפוק לקרייתא לכל המושבות לפקח על כל דבר, אבל עונותי יסרוני ל״ע, זקנה קפצה עלי, וחלישות עצומה ממיחוש הפיבער [הקדחת (מלריה)] ל״ע אשר דכאוני מאוד, עד כי לא יכולתי לצאת ולבא, ע״כ[31] מה מאוד שמחתי עתה אשר יתגלגל זכותם ע״י[32] כ״ג שי׳ בעמלו ופעלו, במעשיו ובדיבורו, אשר ת״ל[33] יפה כוחו בכל, בלי ע״ה[34], יותר באין ערוך ממני, לאט לאט יהא בכוחו ותבונתו להשריש בהם כל הטוב, וישמעו לדבריו גם אותם אשר עיקרם מהדור הישן ונופם נוטה למנהגי אירופא והבלי הדור החדש, בכ״ז[35] לב רובם לטובה, ואמנם כל דבר צריך מתינות רב לראות סוף מעשה במחשבה תחילה.

ידידי שי׳ מתאמץ לעשות שלום בין כל המפלגות, אשרי חלקו שנפל לו בנעימים אשר חכו ממתקים למשוך אבירים בדבריו, לעשות מעשה צור שבטו לרדוף שלם, מה טוב ומה נעים, אולם מאוד ראוי הדבר לעשות במתינות הרבה, וביחוד שיש גונבי הדעת רבים, ותומתו דמר

---

17 ל״ע - לא עלינו
18 הרה״ג - הרב הגאון
19 כת״ר - כבוד תורתו
20 הגרש״ס - הגאון רבי שמואל סלאנט
21 נ״י - נרו יאיר
22 א״א - אי אפשר
23 זל״ז - זה לזה
24 אידי״ש - אחרי דרישת שלום
25 רל״צ - ראשון לציון
26 בי״ד - בית דין
27 תרס״ב - השנה תרס״ב (1901/1902)
28 בחס״ד - בחסדי ד׳
29 אה״ק - ארץ הקודש
30 כ״ג - כבוד גאונו
31 ע״כ - על כן
32 ע״י - על ידי
33 ת״ל - תודה לא-ל
34 ע״ה - עליו השלום
35 בכ״ז - בכל זאת

כת"ר שי' לא תוכל לחדור אל אופל חדרי הבאים במחתרת לחתור תחת כסא כבודו ולהפוך את הכל לחפצם.

ע"ד תרו"מ[36] של נכרי שזרע שלא ברשות, נחמדים דבריו מאוד וא"צ[37] להסכמתי.

ודי יצילנו משגיאות, ויראנו בישועתו כתקות ח' ודודם הכותב באישון לילה ברפיון ידים מצפה לרח"ש,[38]

אלי' דוד

נוסח האגרות וההערות: אגרות הראי"ה, כרכים א׳-ד׳

36 תרו"מ - תרומות ומעשרות
37 וא"צ - ואין צריך
38 לרח"ש - לרחמי שמים